

[Stensballe.]

Jeg tror ikke, Beskedenheden bliver saa stor næste Aar, naar disse Resultater kommer til at virke.

Jeg har den Opfattelse, at det vil blive vanskeligt for Samfundet at bære saadanne Lønniveauer. Jeg skal nævne et enkelt Eksempel paa, hvorledes Virkningen vil blive. En Arbejdsmand inden for Jernindustrien, som i Marts Maaned i Fjor havde 1,02 Kr. i Timen, fik i Fjor en Forhøjelse paa 5 Øre, i Aar en Forhøjelse af 7 Øre, saaledes at han nu er oppe paa 1 Kr. 14 Øre. Den faglærte Arbejder, der paa samme Tid i Fjor havde 1 Kr. 02 Øre, fik ingen Forhøjelse i 1936, nu faar han 7 Øre, saa at han altsaa er oppe paa 1 Kr. 09 Øre. Det vil sige, at Arbejdsmanden er gaaet over den faglærte Arbejder med 5 Øre i Timen. Jeg tror, at hvis denne Udvikling fortsættes, vil det være fuldstændig nedbrydende for Muligheden af vedblivende at skaffe dygtige faglærte Folk, og hvis *det* er Tilfældet, maa jeg spørge, paa hvad Maade der saa her i Landet skal blive udført Kvalitetsarbejde, saaledes at Eksporten kan fortsættes — og det er jo en ikke ganske ringe Eksport, der er skabt til mange Lande, navnlig fra Jernindustrien, i de senere Aar.

Nu vil Regeringen ophøje Forligsmandsforslaget, som efter min Mening har mange Skavanker — jeg har her nævnt nogle af dem —, til Lov. Jeg bebrejder, som sagt, ikke Forligsinstitutionen disse Skavanker, thi den har maattet tage Hensyn til de Krav, der er stillet, for overhovedet at kunne faa et Forslag frem, som havde Udsigt til at blive gennemført; men det forekommer mig, at naar Rigsdagen skal til at tage Bestemmelse, er et Forligsmandsforslag noget af det daarligste som Grundlag for Rigsdagen, thi der kan jo ikke ved Forligsmandsforslaget tages Hensyn hverken til, hvad der er Ret og Rimelighed inden for de forskellige Fag, hvad Faget kan taale eller noget af den Art, ej heller til Konkurrenceforholdene med Udlandet. Forligsmanden har kun een Opgave, nemlig at faa sit Forslag tiltraadt. Men naar jeg ser paa Bilag 2 til Lovforslaget, saaledes som det blev fremsat i Folketinget, forekommer det mig at være et endnu magrere Grundlag at lovgive paa, thi Forholdet er jo det, at Forslaget er forkastet af Arbejdsgiverne, at det ved Urafstemningen blandt Arbejderne ogsaa blev forkastet, og at det for Arbejdernes Vedkommende kun er gaaet igennem ved, at de kompetente Forsamlinger i 4 Forbund har leveret de tilstrækkelige Stemmer, deraf Dansk Arbejdsmandsfor-

bund ca. 27 000. Og det er ikke saa sært, at Forholdet er saaledes, thi det forekommer mig, at her er vi kommet ind paa en Vej, som Samfundet ikke kan klare i det lange Løb. Der kommer saadanne Forhøjelser, hvis Konsekvenserne af dette Forslag skal tages, at der vil opstaa store Vanskeligheder, og jeg forudser, at disse Vanskeligheder bliver af en saadan Art, at der ogsaa herigennem bliver mindre Beskæftigelse. Jeg tror ikke, Erhvervene i det lange Løb vil kunne bære de Lønninger, som der indeholdes Forudsætninger om i det foreliggende Lovforslag.

Vi kan derfor ikke give vor Tilslutning til Lovforslaget i den foreliggende Skikkelse. Vi mener, at den eneste Vej i dette Tilfælde — en Vej, som vi ellers ikke ønsker betraadt — er at faa en tvungen Voldgift paa tilsvarende Maade som i Fjor, en tvungen Voldgift, som kan virke inden for en vis Tid. Det kan ikke være noget Spild af Tid. Det kan være en Voldgift, som grundigt kan undersøge Forholdene og tage andre Hensyn end dem, det er paalagt Forligsinstitutionen at tage. Vi har derfor i Folketinget stillet et Forslag om en tvungen Voldgift; et Forslag, som vi fastholder ogsaa i dette høje Ting, og som vi for vort Vedkommende — jeg tror ogsaa, Det konservative Folkeparti vil gøre det — ønsker at stille som Ændringsforslag ved anden Behandling. Vi kræver ikke Udvalgsbehandling, vi ønsker at stille Forslaget direkte. Som Lovforslaget foreligger, kan vi ikke medvirke til dets Gennemførelse, men maa ved tredje Behandling stemme imod.

Lange: Det er jo ved at blive fast Praksis, at Arbejdskonflikter bringes til Ophør ved Gennemførelsen af Lovforslag. Baade i 1933, 1934, 1936 og altsaa ogsaa i Aar søger man ved Gennemførelsen af Lovforslag enten at bringe en Konflikt til Ophør eller hindre Udbrud af truende Konflikter. Dette, at Rigsdagen skal beskæftige sig med en saadan Lovgivning, anser vi ikke for lykkeligt, og jeg havde den Opfattelse, at den højtærede fungerende Statsminister heller ikke ansaa det for at være en lykkelig Udvikling; men vi har fra mit Partis Side medvirket til en saadan Lovgivning i 1934, vi medvirkede ligeledes i 1936, og vi mener ogsaa, at en Arbejdsstandsning i Aar bør undgaas. Den højtærede fungerende Statsminister skildrede, hvorledes man nu i Modsætning til for et Par Dage siden i visse Kredse synes at gøre den Opfattelse gældende, at det egentlig